

Bog anmeldelser

Anmeldere: Bogtrykker *T. O. Andreasen*, amanuensis, cand. polit. *O. Brandt Jensen* og amanuensis, cand. oecon. *Erik Johnsen*.

Gardner Ackley: *Macroeconomic Theory.* The Macmillan Company, New York 1961). 597 s.

Den foreliggende bog er skrevet som lærebog for økonomistuderende ved University of Michigan, hvor Gardner Ackley er professor. Bogen har haft en usædvanlig lang tilblivelsesperiode, idet den er et produkt af 14 års undervisning ved Michigan-universitetet. Dette er bogen imidlertid ikke blevet ringere af. Ackley er en god pædagog og skribent, og begge dele har været bogen til gavn.

Der er vel efterhånden et næsten »klassisk« mønster for, hvorledes en makroøkonomisk lærebog bør opbygges. Den foreliggende bog adskiller sig i så henseende ikke stort fra andre tilsvarende. Bogen indeholder 4 hoveddele:

Første del redegør for de makroøkonomiske begreber og for værktøjet til måling af den økonomiske aktivitet. Hovedvægten i denne del ligger selvsagt på gennemgangen af nationalregnskabet, som behandles dels abstrakt, dels konkret for det aktuelle amerikanske samfund.

Anden og tredje del behandler de faktorer, der bestemmer den økonomiske aktivitets omfang, idet anden del er helliget den klassiske nationaløkonomis ligevægtsystem, byggende på et samfund med fuld beskæftigelse, medens tredje del er en fremstilling af den Keynes'ske makroøkonomi, hvis begrebsapparat og analysemetode først og fremmest er beregnet på et samfund med arbejdsløshed. I slutningen af tredje del drages sammenligning mellem de to modeller.

Fjerde del indeholder visse nødvendige tilføjelser til de foregående deles systematiske fremstilling. Her gennemgås in-

flationsteorien, investeringsteorien samt vækstteorien.

Omend tiden vel snart måtte siges at være inde til at droppe de – til tider ret krampagtige – forsøg, der gøres på at undskylde den klassiske nationaløkonomis mangler og påvise dens fortræffelighed (til trods for, at tidernes skiften dog ikke er gået ganske sporløst hen over de samfund, som nationaløkonomien skal beskrive og analysere), så glæder man sig over Ackley's udmærkede rids over den klassiske teori i bogens anden del.

Hovedvægten i bogen hviler dog naturligvis på fremstillingen af den moderne makroøkonomi i tredje del. Der er intet væsentligt nyt i denne del, men fremstillingen er velegnet for studerende, der gennem et førstedels studium har tilegnet sig den elementære nationaløkonomiske teori. Ackley har ofret mange kræfter på gennemgangen af forbrugsfunktionen, som beslaglægger ikke færre end 100 af bogens 600 sider. Selv om man nok bør vogte sig for at undervurdere forbrugsfunktionens betydning for den makroøkonomiske analyse, forekommer det dog anmelderen, at stoffet herved har fået nogen slagside. Måske Ackley selv har haft lidt af den samme tanke. I forordet henviser han til forbrugsfunktionens centrale placering i den moderne nationaløkonomiske teori i forbindelse med en undskyldning for, at der kun er medtaget empirisk materiale til underbygning af teorien for forbrugsfunktionen, men ikke for de øvrige teorier, herunder især investeringsteorien. Undskyldningen ledsages af en bemærkning om, at investeringsteorien er mindre egnet for empirisk analyse. Dette er jo ubestride-

Bog anmeldelser

Anmeldere: Bogtrykker *T. O. Andreasen*, amanuensis, cand. polit. *O. Brandt Jensen* og amanuensis, cand. oecon. *Erik Johnsen*.

Gardner Ackley: *Macroeconomic Theory.* The Macmillan Company, New York 1961). 597 s.

Den foreliggende bog er skrevet som lærebog for økonomistuderende ved University of Michigan, hvor Gardner Ackley er professor. Bogen har haft en usædvanlig lang tilblivelsesperiode, idet den er et produkt af 14 års undervisning ved Michigan-universitetet. Dette er bogen imidlertid ikke blevet ringere af. Ackley er en god pædagog og skribent, og begge dele har været bogen til gavn.

Der er vel efterhånden et næsten »klassisk« mønster for, hvorledes en makroøkonomisk lærebog bør opbygges. Den foreliggende bog adskiller sig i så henseende ikke stort fra andre tilsvarende. Bogen indeholder 4 hoveddele:

Første del redegør for de makroøkonomiske begreber og for værktøjet til måling af den økonomiske aktivitet. Hovedvægten i denne del ligger selvsagt på gennemgangen af nationalregnskabet, som behandles dels abstrakt, dels konkret for det aktuelle amerikanske samfund.

Anden og tredje del behandler de faktorer, der bestemmer den økonomiske aktivitets omfang, idet anden del er helliget den klassiske nationaløkonomis ligevægtsystem, byggende på et samfund med fuld beskæftigelse, medens tredje del er en fremstilling af den Keynes'ske makroøkonomi, hvis begrebsapparat og analysemetode først og fremmest er beregnet på et samfund med arbejdsløshed. I slutningen af tredje del drages sammenligning mellem de to modeller.

Fjerde del indeholder visse nødvendige tilføjelser til de foregående deles systematiske fremstilling. Her gennemgås in-

flationsteorien, investeringsteorien samt vækstteorien.

Omend tiden vel snart måtte siges at være inde til at droppe de – til tider ret krampagtige – forsøg, der gøres på at undskylde den klassiske nationaløkonomis mangler og påvise dens fortræffelighed (til trods for, at tidernes skiften dog ikke er gået ganske sporløst hen over de samfund, som nationaløkonomien skal beskrive og analysere), så glæder man sig over Ackley's udmærkede rids over den klassiske teori i bogens anden del.

Hovedvægten i bogen hviler dog naturligvis på fremstillingen af den moderne makroøkonomi i tredje del. Der er intet væsentligt nyt i denne del, men fremstillingen er velegnet for studerende, der gennem et førstedels studium har tilegnet sig den elementære nationaløkonomiske teori. Ackley har ofret mange kræfter på gennemgangen af forbrugsfunktionen, som beslaglægger ikke færre end 100 af bogens 600 sider. Selv om man nok bør vogte sig for at undervurdere forbrugsfunktionens betydning for den makroøkonomiske analyse, forekommer det dog anmelderen, at stoffet herved har fået nogen slagside. Måske Ackley selv har haft lidt af den samme tanke. I forordet henviser han til forbrugsfunktionens centrale placering i den moderne nationaløkonomiske teori i forbindelse med en undskyldning for, at der kun er medtaget empirisk materiale til underbygning af teorien for forbrugsfunktionen, men ikke for de øvrige teorier, herunder især investeringsteorien. Undskyldningen ledsages af en bemærkning om, at investeringsteorien er mindre egnet for empirisk analyse. Dette er jo ubestride-

ligt rigtigt, men burde vel snarere have skærpet appetitten for nye landvindinger. Iøvrigt må det siges, at selv om man må savne den empiriske underbygning af investeringsfunktionen, så er Ackley's teoretiske fremstilling af denne absolut læseværdig. Noget svagere forekommer kapitlet om økonomisk vækst at være, idet fremstillingen stort set er begrænset til en omtale i hovedtræk af de vigtigste vækstteorier (Keynes, Domar, Harrod, Duesenberry m. fl.).

Ackley's *Macroeconomic Theory* har på en og samme tid sin styrke og sin svaghed i værket's volumen. Man får flere detaljer (jfr. især kapitlet om forbrugsfunktionen) end i de mere oversigtsmæssige fremstillinger af makroøkonomien, men taber på den anden side lettere helheden af syne. Da valget af lærebog ved Handelshøjskolen for et års tid siden stod mellem Ackley's bog og Dernburg/McDougall's »*Macro-Economics*«, faldt valget ud til fordel for sidstnævnte, som med sin stramme disposition og mere oversigtsmæssige fremstilling synes bedst egnet som lærebog for H. A.-studerende. Men Ackley's bog kan anbefales som supplerende læsning for energiske økonomistuderende, der ønsker at trænge dybere ned i stoffet på nogle eller alle områder af makroøkonomien.

O. Brandt Jensen.

Poul Milhøj: *Danmarks Statistik*. København: G. E. C. Gads Forlag, 1961. 562 s.

Den foreliggende bog er 1. bind af en ny lærebog i *Danmarks Statistik* for statsvidenskabelige studerende. Sammen med et efterfølgende 2. bind skal bogen være en tiltrængt afløsning for den tidligere lærebog i faget: K. Vedel-Petersen: »*Danmarks Statistik*«, hvis 4. og sidste udgave udkom i 1952.

Omend det vel må have haft mange fordele ved den nye lærebogs udarbejdelse, at der forelå en gennemarbejdet

samfundsstatistisk lærebog, er det et krævende job, forfatteren har påtaget sig. Som lærer i faget og som tidligere mangeårig medarbejder ved landets centrale statistiske institution har forfatteren haft de bedste forudsætninger for opgavens løsning.

Den emnekreds, der behandles i den nye lærebog, er ligesom forgængerens begrænset til kun at omfatte de økonomiske sider af samfundslivet. Dette er såre velbegrundet, dels med at det statsvidenskabelige studium som led i den fremadskridende fagopdeling mere og mere koncentrerer sig om de rent økonomiske forhold, dels med at samfundsproblemerne er vokset i omfang og mængde i en sådan grad, at det næppe længere er muligt at rumme alle samfundsforhold i en enkelt, samlet beskrivelse. Blot kan det vel undre en og anden – især dyrkere af de øvrige discipliner – at man ikke i valg af titel har taget konsekvensen af denne indsnævring i emnekreds ved at døbe barnet »*Danmarks Økonomiske Statistik*« i stedet for den meget prætentiose titel: »*Danmarks Statistik*«.

I modsætning til de tidligere fremstillinger medtager den nye bog næsten intet historisk stof, men koncentrerer sig om forholdene i dag. Denne indsnævring er begrundet med, at det historiske stof behandles ved det statsvidenskabelige studium under faget: *Økonomisk Historie*. Det forekommer anmelderen vanskeligere at »sluge« denne begrænsning i emnekredsen, dels fordi bogen herved taber i værdi som økonomisk-statistisk leksikon, dels fordi den historiske baggrund ofte er en værdifuld, til tider nødvendig, hjælp til vurdering af talmæssige oplysninger om forholdene i dag. Forfatteren har da også selv været opmærksom herpå og har foretaget et tilbageblik »på enkelte områder, hvor fremstillingen af udviklingen i det sidste tiår ville være meningsløs, hvis ikke linien førtes længere bagud...«.